

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum matrimonium possit esse ex consensu alicuius in aliquam, propter
causam inhonestam? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

nisi sicut implicite continetur effectus in sua causa: quia potestas carnalis copulæ, in qua consentitur, est causa carnalis copulæ: sicut potestas vendi re sue, est causa usus.

Ad primum ergo dicendum, quod consensus in matrimonium, idem est damnabilis post votum virginis, quia per talem consentum datur potestas ad id quod non licet: sicut peccaret qui daret potestatem accipiendi illud alteri, quod ipse in deposito habet, non solum in hoc quod ei actualiter traderet. De consensu * autem beatæ Virginis infra dicitur.

vide De-
cret. caus.
sa 27. q.
2. c. 42.

Ad secundum dicendum, quod inter fratrem & sororem non potest esse potestas in inuicem ad carnalem copulam, sicut nec licite carnalis copulæ: & idem ratio non sequitur.

Ad tertium dicendum, quod illa conditio explicita non solum actui, sed etiam potestati contraria est copulæ carnalis: & idem est contraria matrimonio.

Ad quartum dicendum, quod initium matrimonium responderet consummato, sicut habitus vel potestas actui qui est operatio.

Rationes autem in contrarium ostendunt, quod non fit consensus in carnalem copulam explicita: & hoc est verum.

ARTIC. II.

Vtrum matrimonium possit esse ex consensu illicito in aliquam, propter causam inhonestam?

198
Tho. 4. d.
30. q. 1.
art. 3. q.
unica.

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod matrimonium non possit esse ex consensu illicito in aliquam, propter causam inhonestam. Vnius enim causæ vnica est ratio. Sed matrimonium est vnicum sacramentum. Ergo non potest fieri ex alterius intentione, quam illius ad quem à Deo institutum est, scilicet ad procreationem prolis.

¶ 2 Præterea, coniunctio matrimonij est à Deo, ut patet Matt. 19. Quod Deus coniunxit, homo non separet. Sed coniunctio quæ fit propter turpes causas, non est à Deo. Ergo non est matrimonium.

¶ 3 Præ-

¶ 3 Præterea, In alijs sacramentis si non seruetur intentio Ecclesiæ, non est verum sacramentum. Sed intentio Ecclesiæ in sacramento matrimonij, non est ad aliquam turpem causam. Ergo si ex aliqua turpi causa matrimonium contrahatur, non erit verum matrimonium.

¶ 4 Præterea, Secundum Boetium *, cuius finis bonus est, ipsum quoque bonum est. Sed matrimonium semper est bonum. Ergo non est matrimonium, si propter malum finem fiat.

Boetius in Top. in loco a causa finali.

¶ 5 Præterea, Matrimonium significat coniunctionem Christi & Ecclesiæ. Sed ibi non cadit aliqua turpitudine. Ergo nec matrimonium potest contrahi, propter aliquam turpem causam.

SED contra est, quod qui baptizat alium intentione lucrandi, verè baptizat. Ergo & qui contrahit cum aliqua, intentione lucri, verum est matrimonium.

¶ Præterea, Hoc idem probant exempla & auctoritates, quæ ponuntur in littera *.

li. 4. sent. d. 2. §. C

RESPONDEO dicendum, quòd causa finalis matrimonij potest accipi dupliciter, scilicet per se, & per accidens. Per se quidem causa matrimonij est, ad quam matrimonium est de se ordinatum: & hæc semper bona est, scilicet procreatio prolis, & vitatio fornicationis. Sed per accidens causa finalis ipsius est, quæ, quod contrahentes intendunt ex matrimonio, quia hoc quod ex matrimonio intenditur, confertur ad matrimonium, & priora non variantur ex posterioribus, sed è conuerso: idè ex illa causa non recipit matrimonium bonitatem vel malitiam, sed ipsi contrahentes, quorum est finis per se: & quia causas per accidens sunt infinitæ, idè infinitæ tales causas possunt esse in matrimonio, quarum sunt quædam honestæ, & quædam inhonestæ.

Ad primum ergo dicendum, quòd verum est de causa per se & principali, sed quod habet vnum finem per se & principalem, potest habere plures fines secundarios per se, & infinitos per accidens.

C c 4 Ad

Ad secundum dicendum, quod coniunctio potest accipi pro ipsa relatione, quæ est matrimonium; & talis semper est à Deo, & bona est à quacunque fiat causa: vel pro actu eorum qui coniunguntur, & sic est quandoque mala, & non est à Deo, simpliciter loquendo. Nec est inconueniens quod aliquis effectus sit à Deo, cuius causa est mala: sicut proles que ex adulterio * suscipitur. Non enim est ex illa causa, in quantum est mala, sed in quantum habet aliquid de bono, secundum quod est à Deo, quamuis non simpliciter sit à Deo.

* alias, accipitur.

Ad tertium dicendum, quod intentio Ecclesie, qua intendit sacramentum tradere, est de necessitate cuiuslibet sacramenti, ita quod ea non obseruata, nihil in sacramentis agitur. Sed intentio ecclesie, qua intendit utilitatem ex sacramento prouenientem, est de bene esse sacramenti, & non de necessitate eius: unde si non obseruetur, nihilominus est verum sacramentum: sed tamen prætermittens hanc intentionem, operatur; sicut si in Baptismo non intendatur sanitas mentis, quam ecclesia intendit. Et similiter ille, qui intendit matrimonium contrahere, quamuis * matrimonium non ordinet ad illum finem, quem ecclesia intendit, nihilominus verum matrimonium contrahit.

* alias, eius intentio ordinatur.

Ad quartum dicendum, quod illud malum in quantum non est finis matrimonij, sed contrahentium.

Ad quintum dicendum, quod ipsa unio est signum coniunctionis Christi & Ecclesie, & non operatio vnitorum: & ideo ratio non sequitur.

QVÆST. XLIX.

De bonis matrimonij, in sex articulos diuisa.

Consequenter considerandum est de bonis matrimonij.

- ¶ Circa quod quaruntur sex.
- ¶ Primo, utrum debeant haberi aliqua bona ad contrahendum matrimonium?
- ¶ Secundo, utrum sufficienter assignentur?